

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 27.10.2006
KOM(2006) 638 lõplik

KOMISJONI ARUANNE

17. aastaaruanne struktuurifondide rakendamise kohta 2005. aastal

{SEK(2006) 1373}

SISUKORD

1.	Sissejuhatus	3
2.	Rakendamise analüüs	3
3.	Sidusus ja kooskõlastamine.....	7
4.	Hindamine	9
5.	Finantskontroll	9
6.	Komisjoni abistavad komiteed	11

KOMISJONI ARUANNE

17. aastaaruanne struktuurifondide rakendamise kohta 2005. aastal

Aruanne on esitatud määruse (EÜ) 1260/1999 (millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta) artikli 45 lõike 2 kohaselt. See on 17. aastaaruanne ning hõlmab struktuurifondide tegevust 2005. aastal.

Käesolevas aruandes esitatud teavet käsitletakse üksikasjalikumalt komisjoni personali töödokumendis (lisatud käesolevale aruandele).

1. SISSEJUHATUS

2005. aasta oli ühelt poolt märkimisväärne intensiivsete jõupingutuste tõttu, mida tehti 2000–2006. aasta programmiperioodi edukaks lõpetamiseks, ning teiselt poolt uue põlvkonna ühtekuuluvuspoliitika programmide tõttu aastateks 2007–2013. Viimase kohta esitas komisjon juulis teatise ühenduse majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse strateegiliste suuniste eelnõu kohta.¹ Suunistes määratakse kindlaks ühenduse prioriteedid uutes programmides. Lisaks sellele alustas komisjon 2005. aastal läbirääkimisi Euroopa Investeerimispanga ja teiste rahvusvaheliste finantseerimisasutustega, et arendada tihedamat koostööd ühtekuuluvuspoliitika eesmärkide saavutamiseks. 2005. aastal lepitati kokku kahes algatuses: JASPERS algatus (ühisabi Euroopa piirkondade projektide toetamiseks), et aidata peamistel ühtekuuluvuspoliitika maksete saajatel valmistada ette kõrgekvaliteedilisi projekte, ning JEREMIE algatus (Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele), et kergendada väikeste, keskmise suurusega ja mikroettevõtjate juurdepääsu rahastamisvõimalustele.²

2. RAKENDAMISE ANALÜÜS

2.1. Eelarve rakendamine

2.1.1. Euroopa Regionaalarengu Fond, (ERF)

2005. aastal oli eelarve rakendamine üldiselt väga hea. Kokku rakendati 2005. aastal 99,96% kulukohustuste assigneeringutest (võrreldes 99,70% 2004. aastal). Maksete osas oli rakendamise määr 99,65% (99,03% 2004. aastal). Eelmiste aastate seni väljamaksmata kulukohustused³ ulatusid 2005. aasta lõpuks 55,4 miljardi euronit (võrreldes 48,97 miljardi euroga 2004. aastal), millest 39,9 miljardit eurot moodustas ERF (35,9 miljardit eurot 2004. aastal). Kulukohustused kokku ulatusid 2005. aastal 27,1 miljardi euronit (26,5 miljardit eurot 2004. aastal).

¹ KOM (2005)0299, 5. juuli 2005.

² Arutlusel on komisjoni, Euroopa Investeerimispanga ja Euroopa Nõukogu Arengupanga (CEDB) – kolmas algatus JESSICA, eesmärgiga toetada linnapiirkondade uuendamisele ja arengule suunatud projektide finantseerimist, kasutades spetsiaalseid finantseerimismetodeid.

³ „RAL” (*les restes à liquider*). Eelmiste aastate väljamaksmata kulukohustused.

Tuleb meeles pidada, et ühtekuuluvuspoliitika puhul, mis toetab näiteks ka investeerimist suurprojektidesse, on tavaline, et vahendid eraldatakse maksete tegemisest tunduvalt varem, kusjuures viimane peegeldab kohapealset rakendamist.

Struktuurifondide finantsjuhtimise eeskirjade suhtes kohaldatakse eeskirju, mis piiravad ajavahemikku, mille jooksul varasemate assigneeringutega seotud maksed peavad olema välja makstud: niinimetatud „n+2 reegel”.⁴ 2000–2003. aastal rakendatud kulukohustuste saldo oli 2006. aasta alguses 3,4 miljardit eurot. Pärast „n+2 reegli” erandite (riigiabi, suurprojektid, jne) analüüsimist ohustab kulukohustustest vabastamine hinnanguliselt 42 miljonit eurot (vaid 0,19% kõigist kulukohustustest).

2.1.2. Euroopa Sotsiaalfond (ESF)

2005. aastal oli eelarve rakendamine väga hea. 2005. aastal rakendati 99,93 % kulukohustuste assigneeringutest (võrreldes 99,07% 2004. aastal). Maksete osas rakendati 99,86% assigneeringutest (99,31% 2004. aastal), sealhulgas 720 miljonit eurot täiendavaid assigneeringuid, mis eraldati ESFi koondümberpaigutuste ja paranduseelarve kaudu. Täitmata kulukohustused ulatusid 2005. aasta lõpus 20,74 miljardi euroni (võrreldes 19,35 miljardi euroga 2004. aastal), millest 20,44 miljardit eurot oli ette nähtud ESFi käesolevaks programmiperioodiks (18,59 miljardit eurot 2004. aastal). Varasemate programmiperioodidega seotud täitmata kulukohustused langesid 762,1 miljonilt eurolt 2004. aasta lõpus 304,7 miljoni euroni 2005. aasta lõpuks (langus 60%).

„n+2 reegli” kohaldamisega 2000, 2001, 2002 ja 2003. aasta kulukohustuste suhtes 2005. aasta lõpus oli seotud 17 programmi, mille ESFi kogusumma ulatus 125 131 596 euroni (0,35% vastavatest kulukohustustest).

2.1.3. Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) arendusrahastu

2005. aastal oli eelarve rakendamise määr väga hea, ulatudes 99,37% kulukohustuste assigneeringutest ja 99,93% maksete assigneeringutest. Võrreldes 2004. aastaga, võeti rohkem kulukohustusi (+8,8%) ning tehti rohkem väljamakseid (+4,7%). Maksed ulatusid 3587 miljoni euroni, millest 3099 miljonit eurot oli ette nähtud programmiperioodi 2000–2006 programmidele (Eesmärk 1: 2753 miljonit eurot; Leader+: 334,5 miljonit eurot; PEACE: 11,5 miljonit eurot) ning 487,4 miljonit eurot 1994–1999 aasta programmiperioodi 78 projekti lõpetamiseks. Täitmata

⁴ Määruse 1260/1999 artikli 31 lõike 2 teises lõigus määratletakse „n+2 reegli” mõiste: Komisjon vabastab kohustustest automaatselt kohustuse selle osa suhtes, mille puhul ei ole tehtud ettemakset või mille kohta ta ei ole saanud artikli 32 lõikes 3 määratud väljamaksetaotlust teise aasta lõpuks pärast kohustuse kehtestamise aastat või vajaduse korral ja asjaomaste summade puhul teise aasta lõpuks pärast meetme või tegevuse lubamiseks vajaliku komisjoni hilisema otsuse kuupäeva või artikli 37 lõikes 1 nimetatud lõpparuande esitamise tähtpäevaks; fondide osalust kõnesolevas abis vähendatakse vastava summa võrra.

Aruande tekst viitab ka „n+18 reeglile”, mis on sätestatud eespool nimetatud määruse artikli 32 lõikes 2: „Sõltuvalt abi rakendamisel tehtud edusammudest maksab makseasutus ettemaksed täielikult või osaliselt komisjonile tagasi, kui väljamaksetaotlust ei ole komisjonile esitatud 18 kuu jooksul pärast tema otsust fondide osaluse kohta. Kui ettemaksetelt on saadud intressitul, eraldab makseasutus selle asjaomasele abivormile”.

kulukohustusi oli 2005. aasta lõpus 7,085 miljonit eurot (võrreldes 7,657 miljoni euroga 2004. aastal).

Pärast „n+2 reegli” rakendamist vabastati 37,2 miljoni euro ulatuses kulukohustusi (1,28 % kogu kulukohustustest vastavale osamaksele).

2.1.4. *Kalanduse Arendusrahastu (FIFG)*

Kokku rakendati 2005. aastal 99,57% kulukohustuse assigneeringutest ja 94,16% maksete assigneeringutest. FIFGi täitmata kulukohustuste kogumaht oli 2005. aasta lõpus 222 miljonit eurot (võrreldes 165,5 miljoni euroga 2004. aastal).

„n+2 reegli” rakendamisel prognoositi vabastavaid kulukohustusi 2005. aastal ligikaudu 50 miljonit eurot (8,9% kõigist 2003. aasta assigneeringutest).

2.2. **Programmi rakendamine**

2.2.1. *Eesmärk 1*

Põhinedes teabele, mille liikmesriigid esitasid kinnitatud kulunõuete vormis (üksikasju vaata lisa 5. osast), keskendusid ka 2005. aastal eesmärgi 1 projektid investeeeringutele põhiinfrastruktuuri projektidesse (40,1%), üle poole selle kategooria kõigist investeeeringutest tehti transpordi infrastruktuuri (54,3% kogu infrastruktuurist). Enam kui üks kolmandik (34,5%) eesmärgi 1 vahenditest investeeriti tootmiskeskonda, keskendudes jätkuvalt VKEde ja käsitöössektori abistamisele (30,4%). Eesmärgi 1 piirkondades läks inimressursside arendamisele suunatud projektidele 23,8% vahenditest. Sekkumised selles valdkonnas jagunesid peaaegu võrdselt selliste tööturupoliitikate, nagu noortele ja pikaajalistele töötutele suunatud meetmed (32,1%), haridus ja kutseõpe (30,8%) ning muude meetmete vahel.

2.2.2. *Eesmärk 2*

Eesmärgi 2 piirkondades keskendusid programmid jätkuvalt peamiselt tootmiskeskonnale, sellele kategooriale eraldati üle poole (57%) rahalistest vahenditest. Valdonna sees olid ülekaalus toetus VKEdele ja käsitöössektorile (57,2%). Teine olulisim sekkumisvaldkond oli infrastruktuur, millele kulutati 28,7% kõigist eesmärgi 2 vahenditest. Erinevalt eesmärgi 1 programmidest, ei ole need kulutused seotud investeeeringutega põhiinfrastruktuuri, nagu transport ja keskkond. Rahalisest seisukohast oli kõige olulisem valdkond hoopis endiste tööstuspiirkondade ja teiste mahajäänud piirkondade abistamine (43,9%). Inimressursside kategoorias (10,1% koguinvesteeeringutest eesmärgi 2 piirkondades) olid peamiseks investeeimisvaldkondadeks tööjõu paindlikkus, ettevõtlustegevus, innovatsioon, teavitamine ja infotehnoloogiad (31,2% kogumahust).

2.2.3. *Eesmärk 3*

ESFi investeeeringud olid 2005. aastal jätkuvalt suunatud peamiselt Euroopa tööhõivestrategia toetamisele ning eelkõige nendele meetmetele, mis parandavad tööalast konkurentsivõimet tööturul, elukestvat õpet ja võrdseid võimalusi; teiselt poolt vähenes ettevõtluse edendamisele suunatud meetmete tähtsus. Projektide rakendamisel esines rahalisi erinevusi EL 15, kus programmid on kestnud kauem, ja

EL 10 vahel, kus teatud liikmesriikidel oli raskusi mõnede projektide ja meetmete rakendamise alustamisega 2005. aastal, mis oli esimene programmi rakendamise täisaasta pärast 2004. aasta mais toimunud ühinemist.

2.2.4. *Kalandus väljaspool eesmärki 1*

2005. aastal toimus kalanduse ja akvakultuuri sektoris edasimineku struktuuripoliitika rakendamisel, mida on näha rahaliste vahendite eraldamisest. Eelkõige olid toetatud meetmed tihedalt seotud 2002. aasta ühise kalanduspoliitika reformi eesmärkidega.

2.2.5. *Ühenduse algatused*

2.2.5.1. Interreg

81 INTERREGi III/Naaberlusprogrammide rakendamine jätkus 2005. aastal edukalt. Üheks programmide raames võetud oluliseks ülesandeks oli vahehindamiste ajakohastamine. Seetõttu muudeti 2004. aastal peaaegu kõiki programme, et võtta arvesse hindamiste tulemusi. Laienemise raames algatatud uute programmide eest, millest paljud on naaberlusprogrammid, vastutavad ametiasutused tegid eriti suuri jõupingutusi, et algus kujuneks edukaks. Lisaks panustas INTERACTi tugiprogramm jätkuvalt INTERREG III programmide tõhusasse ja tulemuslikku rakendamisse, korraldades rohkelt üritusi parimate tavade vahetamiseks ning andes välja juhtimise käsiraamatuid.

2.2.5.2. Leader

Ajavahemikuks 2000–2006 kiideti heaks ligikaudu 73 LEADER+ programmi. Esitatud 938 kohalikust tegevusrühmast, mille kaudu meetmeid korraldatakse, valiti lõpuks välja 892. Kõige populaarsemaks osutus kohalik arengustrateegia teemal „Looduslike ja kultuuriliste ressursside kasutamine”. 2005. aastal esitatud seirearuannete kohaselt on alates programmiperioodi algusest heaks kiidetud 26–178 projekti. Peamisteks sekkumisvaldkondadeks on turism, VKEde toetamine, külade ja maapiirkondade kultuuripärandi renoveerimine ja areng ning maaelanikele osutatavad põhiteenused ja maapiirkondade majandus.

2.2.5.3. Urban

2005. aastal kiideti heaks 20 temaatilist võrgustikku, mis korraldati igaüks erineval teemal. Partnerlinnu on 179, sealhulgas 36 linna uutest liikmesriikidest. 2005. aasta detsembri ministrite mitteametlikul kohtumisel Bristolis avaldati *Linnaaudit 2005: Euroopa linnade elutingimuste põhinäitajad*.⁵

2.2.5.4. EQUAL

2005. aastal said EQUALi teises voorus alguse 2000 arengupartnerluste projekti⁶, mis valiti riiklikul tasandil välja 2004. aastal. Nende seas oli 400 projekti uutest

⁵ Lisateabe saamiseks vaata: <http://www.urbanaudit.org/>

⁶ Arengupartnerlused on EQUALi algatuse rakendusüksused, mis toovad kokku põhiosalejad (nagu kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused, valitsusvälised organisatsioonid, ettevõtted, sotsiaalpartnerid) geograafilisel ja sektori tasandil, et võidelda diskrimineerimise ja ebavõrdsuse vastu.

liikmesriikidest. Ligikaudu üks kolmandik arengupartnerluste teise vooru pääsenud projektidest tegelevad tööalase konkurentsivõime küsimustega.

2004. ja 2005. aasta jooksul oma tegevuse lõpetanud ligikaudu 1400 esimese EQUALi vooru arengupartnerluse tulemusi käsitleti mitmetel kohaliku, riikliku ja Euroopa tasemel peetud seminaridel.

2.2.6. *Uuenduslikud meetmed*

2.2.6.1. ERF

2005. aastal esitasid piirkondlikud ametiasutused 51 uuenduslike meetmete taotlust. Toetamiseks valiti välja 28 parimat ning nendest 22 suhtes võeti aasta lõpus vastu rahastamisotsused. Programmid keskenduvad järgmistele teemadele: teadmised ja tehnoloogilised uuendused, infohiskond ja jätkusuutlik areng.

2.2.6.2. ESF

Aasta jooksul lõpetati 38 kohalike tööhõivestrategiatega seotud projekti. Teises projektikonkursi voorus teemal „Uudne lähenemine muudatuste juhtimisele” valiti välja 28 projekti“. Ligikaudu 7 projekti teemal „ESFi määruse artikli 6 kohastes projektides esitatud uuenduste edastamine ja levitamine“ mis on loodud põhiprogrammide ideede ülevõtmise julgustamiseks.

2.2.6.3. FIG

2004. ja 2005. aasta jooksul tegeleti 2002. ja 2003. aasta projektikonkursi voorus välja valitud projektide rakendamisega. 2005. aastal viidi lõpule kalandussektori uuenduslikele meetmetele suunatud riikidevaheliste projektide järelhindamine. Hindamine näitas, et peamiste rakenduskavade raames toetatud projektid andsid selliste kriteeriumite järgi nagu tulemuslikkus, tõhusus, seiresüsteemi kvaliteet ja jätkusuutlikus üldiselt paremaid tulemusi, kui uuenduslike meetmete programmid.

3. SIDUSUS JA KOOSKÕLASTAMINE

3.1. Kooskõla ühenduse muude poliitikavaldkondadega

3.1.1. *Konkurents*

Määruse (EÜ) nr 1260/99 alusel on liikmesriigid kohustatud tõendama, et kõik toimingud on vastavuses EÜ õigusaktidega, sealhulgas riigiabi eeskirjadega. Kui komisjoni teavitatakse EÜ õigusaktide rikkumisest või kui auditeerimine näitab, et rikkumine on toimunud, võetakse tarvitusele asjakohased meetmed. Täieliku läbipaistvuse kindlustamiseks toovad liikmesriigid välja riigiabi andmise korra, mille jaoks kasutatakse nende programmides struktuurifondide abi. Iga oluline muudatus selles nimekirjas nõuab uut komisjoni otsust. 2005. aastal ei juhitud komisjoni tähelepanu siiski ühelegi rikkumisele.

3.1.2. Keskkond

2005. aastal on komisjon jätkanud ühtekuuluvuspoliitika kaudu keskkonnainvesteeringute julgustamist. Eelkõige on keskendutud suuri investeeringuid nõudvate ühenduse õigustiku osade kaasfinantseerimisele, nagu asulate reovesi, veevarustus ja jäätmehooldus, seda eriti uutes liikmesriikides. Eriline väljakutse liikmesriikidele on strateegilise keskkonnamõju hindamise direktiivi kohaldamine tulevates rakendusprogrammides, mis moodustab osa eelhindamisest. Selles valdkonnas ERFilt toetust saanud peamiste projektide nimekiri on esitatud lisa 3. osas.

3.1.3. Siseturg

Riigihangete reeglite järgimine on Euroopa ühisturu kontekstis ülimalt oluline. Kui komisjon on vastutav üksiku projekti heakskiitmise eest, tagab ta nende reeglite järgimise või selle, et liikmeriigid ise võtavad kohustuse neid järgida. Programmitöoga seoses peavad liikmesriigid komisjoni aastaaruannete abil programmidega kursis hoidma. 2005. aastal töötasid regionaalpoliitika peadirektoraat ja siseturu peadirektoraat välja töömeetodi, kuidas rikkumiste puhul komisjoni meetmeid kooskõlastada.

3.1.4. Transport

Pärast ühenduse üleeuroopaliste võrkude arendamise suuniste uuendamist on ühtekuuluvuspoliitikas esmatähtsad transpordi prioriteedid. Ettevalmistuste tegemisel ajavahemikuks 2007–2013 võeti mitmed uued Euroopa transpordipoliitika alased algatused, nagu ERTMS, merekiirteed või 30 Euroopa jaoks esmatähtsat üleeuroopaliste võrkude projekti, ühenduse ühtekuuluvuspoliitika strateegiliste suuniste eelnõusse. Selles valdkonnas ERFi toetatud peamiste projektide nimekiri on esitatud lisa 3. osas.

3.1.5. Sooline võrdõiguslikkus

Komisjon jätkas tööd selleks, et edendada struktuurifondides ja Ühtekuuluvusfondis soolist võrdõiguslikkust. Kõrgetasemeline soolise võrdõiguslikkuse töörühm kohtus kahel korral, et arutada parimate tavade rakendamist ja vahetamist.

3.2. Vahendite kooskõlastamine

3.2.1. Struktuurifondid ja Ühtekuuluvusfond

Euroopa Liidu laienemise tulemusena 2004. aasta mais hõlmab ühtekuuluvusfond ka kümmet uut liikmesriiki. Hetkel on 13 liikmesriiki abikõlblikud. Seoses oma majanduskasvuga ei ole Iirimaa alates 2004. aasta 1. jaanuarist enam abikõlblik. Iirimaa SKT, mis on inimese kohta 138%⁷ ühenduse keskmisest, on tunduvalt kõrgem kui 90%ne abikõlblikkuse lävi.

Põhiline vahend Ühtekuuluvusfondi ja struktuurifondide sekkumiste kooskõlastamiseks on liikmesriikide poolt esitatav strateegiline võrdlusraamistik

⁷ Eurostati 2005. aasta andmed.

(SRF), mis hõlmab transpordi- ja keskkonnasektori üldist strateegiat. SRF võimaldab komisjonil kindlaks teha iga projekti, mida kaasfinantseeritakse Ühtekuuluvusfondist, et vältida rahastamise dubleerimist struktuurifondidest kaasfinantseeritavate programmidega.

3.2.2. *Struktuurifondid ja Euroopa Investeerimispank/Euroopa Investeerimisfond*

Lisaks 2005. aastal tehtavatele jätkuvatele püüdlustele kooskõlastada ja täiendada ERFi ja ühtekuuluvusfondi toetusi ning Euroopa Investeerimispanka (EIP) tegevust käesoleval programmiperioodil, alustasid komisjon ja EIP 2005. aastal eeltööd koostöö tugevdamiseks järgmisel programmiperioodil. Järgmiseks perioodiks seatud eesmärgid keskenduvad koostöö tihendamisele kõigis programmitöö etappides ning kooskõlastatud lähenemisele projektide ja programmide rakendamise järelevalveks .

JASPERS (ühisabi Euroopa piirkondade projektide toetamiseks) on uus tehnilise abi võimalus, mida haldab EIP. 2005. aastal leppisid komisjon ja EIP koostöös EBRDga selles kokku ja löid algatuse, et toetada Ühtekuuluvusfondist abi saavaid liikmeriike. ELi piirkondade VKEde juurdepääsu parandamine rahastamisele ja riskikapitalile on Lissaboni strateegia peamine element. Sellega seoses käivitasid komisjon ja EIP Grupp (EIP-EIF) 2005. aastal uue ühisalgatuse, mida tuntakse akronüümi „JEREMIE” all (Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele), et parandada järgmisel eelarveperioodil struktuurifondidest toetatavates piirkondades juurdepääsu rahastamisele ja arendada välja mikrokreedit VKEdele.

4. HINDAMINE

2005. aasta jooksul viidi lõpule Lissaboni strateegiasse antud panuse hindamine. Hindamine kinnitas, et struktuurifondidest toetatud programmid on oluliselt kaasa aidanud Lissaboni eesmärkide saavutamisele, kuigi formaalne kooskõlastamine Lissaboni strateegia päevakorra ja üksikute programmide vahel on olnud väike – erandiks on siin Euroopa Sotsiaalfond. Paljudes piirkondades on hetkel enam kui kaks kolmandikku kuludest paigutatud tegevustesse, mis on otseselt seotud Lissaboni eesmärkidega ning on näha nende selge mõju saavutatud kvantitatiivsetele eesmärkidele. Nendes piirkondades, kus otseselt Lissaboni strateegia päevakorraga seotud programmikulutused on väiksemad, on selle põhjuseks põhiinfrastruktuuri toetamise tähtsus, mis peegeldab kõige vaesemate piirkondade erilist vajadust investeringute järele.

2005. aasta jooksul algatati kolm strateegilist uuringut programmiperioodi 2007–2013 kohta: struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi transpordialaste investeringute prioriteetide strateegiline hindamine, keskkonna ja riskiennetamise strateegiline hindamine ning innovatsioonipõhise majanduse strateegiline hindamine.

5. FINANTSKONTROLL

5.1. Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)

2005. aastal jätkusid auditid liikmesriikide peamiste programmide juhtimis- ja kontrollisüsteemide põhielementide toimimise tõhususe kontrollimiseks. Aasta

lõpuks oli auditeeritud 52 programmi. Peamised senise töö käigus ilmnunud probleemid olid puudused esmatasandi juhtimissüsteemide kontrollis⁸ ja puudused makseasutuse kulude tõendamise menetlustes.

Uute liikmesriikide puhul tähendas auditeerimine määruse (EÜ) 438/2001 artikli 5 alusel esitatud süsteemikirjelduste hindamist ning auditeid nende süsteemide nõuetekohase toimimise kohta. Läbiviidud auditid tõid välja teatud puudusi, nagu juhtkonna poolt läbiviidava kvaliteedikontrolli puudulikkus ning vähene katvus või riiklike auditeerimisasutuste teostatud auditeerimise madal kvaliteet.

5.2. Euroopa Sotsiaalfond (ESF)

Kõigest 214 ESFi rakenduskavast auditeeriti 2005. aasta jooksul 55 (millest 34 olid uued). Auditite käigus leiti mõnede korraldus- või rakendusasutuste puhul puudulikke esimese tasandi kontrollide, katkestusi auditeerimises, ebapiisavaid tõendamismenetlusi vähest või puuduvat ametiülesannete lahusust, puudusi IT süsteemides ning puudulikkust ESFi rahastamisest teavitamist.

Olemasolevate süsteemide valimi kohapealsed kontrollid hõlmasid 19 programmi 25 ESFi programmist kõikides uutes liikmesriikides.

Viidi läbi neliteist sulgemisauditit, mis kattis 40 programmi 8 liikmesriigis perioodist 1994–1999.

5.3. Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond (EAGGF)

2005. aastal viidi läbi 7 auditit ajavahemiku 1994–1999 kohta, mis lõpetas selle perioodi jaoks kavandatud järelauditeerimise programmi.

Ajavahemiku 2000–2006 kohta (EL15) viidi läbi 7 auditit. Tüüpilised tuvastatud probleemid olid puudulik kontroll juhtimissüsteemide üle, suutmatus tõendada vastavust abikõlblikkuse kriteeriumitele vastavalt põllumajandust käsitlevate õigusaktide sätetele ja vähene sõltumatute kontrollide arv.

2004–2006 perioodi kohta (EL10) viidi lõpule süsteemikirjelduste analüüs ja viidi läbi 4 auditit.

5.4. Kalanduse Arendusrahastu (FIFG)

2005. aastal viidi läbi 7 kohapealset kontrolli. Kolmes neist kontrolliti programmiperioodi 2000–2006 programmide juhtimis- ja kontrollisüsteeme kolmes liikmesriigis ning ühes kontrollis käsitleti sama programmiperioodi ühe programmi lõpetamist. Kolmes kohapealses kontrollis, mille käigus auditeeriti seitset projekti kolmes liikmesriigis (Itaalia, Ühendkuningriik ja Hispaania), käsitleti uuenduslikke

⁸ Komisjoni määruse (EÜ) 438/2001 artiklis 4 sätestatakse: „Juhtimis- ja kontrollisüsteemid sisaldavad menetlust, mille kohaselt kontrollitakse kaasfinantseeritud toodete üleandmist ja teenuste osutamist ning deklareeritud kulude vastavust tegelikkusele ning tagatakse määruse (EÜ) nr 1260/1999 artikli 28 alusel vastava komisjoni otsuse tingimuste ning kohaldatavate siseriiklike ning ühenduse normide täitmine, eelkõige kulude vastavus struktuurifondidest toetuse saamise tingimustele seoses asjaomase abiliigi ning riigihangete, riigiabi (sealhulgas abi kumuleerumist käsitlevate eeskirjade), keskkonnakaitse ja võrdsete võimalustega”.

meetmeid. Peamised leitud probleemid olid teatud eeskirjade eiramised, nagu personalikulude ja reisi- ning majutuskulude üledeklareerimine, käibemaks ja maksed dokumenteerimata kuludele. Lisaks tehti veel kontrollvisiite, et kontrollida uute liikmesriikide korraldus- ja makseasutuste toimimist ja tõhusust.

5.5. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF)

2005. aasta jooksul tegi OLAF seoses struktuurifondidest kaasfinantseeritud meetmetega 43 kontrollvisiiti liikmesriikidesse. Ligikaudu 24 neist olid seotud kohapealsete kontrollidega ja 19 viidi läbi muudel eesmärkidel nt teabe kogumiseks või riiklike asutuste või õigusasutuste aitamiseks. Tüüpilised avastatud probleemid hõlmasid valesid andmeid, valede arvete esitamist ning riigihanke eeskirjade rikkumist.

2005. aastal teavitasid liikmesriigid kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1681/94 ise komisjoni ligi 3356 eeskirjade eiramise juhtumist, mis hõlmasid perioodidel 1994–1999 ja 2000–2006 tehtud makseid 466 617 970 euro ulatuses. Võrreldes 2004. aastaga on tõusnud pisut nii summad kui ka juhtumite arv.⁹ Need tulemused on tõenäoliselt tingitud 1994–1999 perioodi programmide sulgemiseks tehtud tööst ning viitavad julgustavalt liikmesriikide suurenenud teadlikkusele oma kohustustest. Seetõttu on nimetatud kasv tõenäoliselt tingitud pigem suurenenud valvsusest ning paremast aruandlusest, kui tegelikust eeskirjade eiramise juhtumite arvu suurenemisest.

2005. aastal muudeti määrusega (EÜ) 2035/2005¹⁰ määrust (EÜ) 1681/94, eesmärgiga lihtsustada menetlusi ja selgitada teatud küsimusi, tagades samal ajal, et ühenduse finantshuvid on kaitstud.

6. KOMISJONI ABISTAVAD KOMITEED

6.1. Piirkondade arengu ja ümberkorraldamise komitee (CDCR)

2005. aastal konsulteeriti komiteega tema korralduskomitee rollis, et muuta määrust (EÜ) 1681/94 eeskirjade eiramise ja valesi makstud summade sissenõudmise kohta struktuuripoliitika rahastamisel ning infosüsteemi loomise kohta selles valdkonnas. Komiteega konsulteeriti ka erinevat liiki tehnilise abi meetmeid käsitlevate ettepanekute osas, mida rahastatakse määruse (EÜ) nr 1260/1999 artikli 23 alusel.

6.2. Euroopa Sotsiaalfondi komitee

Komitee tuli täiskoguna kokku neljal korral ning komitee tehniline töörühm kohtus kuuel korral. Komitee arutas mitmesuguseid küsimusi, mis käsitlesid nii ESFi praegust rakendamist kui ka ettevalmistusi järgmiseks programmiperioodiks.

⁹ 2004 : teavitatud juhtumite arv oli 3037; teatisega seotud üldsumma oli 431 miljonit eurot.

¹⁰ ELT L 328, 15.12.2005, lk 8.

6.3. Põllumajandusstruktuuride ja maaelu arengu komitee (STAR)

STAR komitee kohtus 2005. aastal kaheksal korral ja andis pooldava arvamuse 32 muudatuse kohta maaelu arenguprogrammides vastavalt nõukogu määruse (EÜ) 1257/1999 artikli 44 lõikele 2 ning 13 muudatuse kohta maaelu arenguprogrammides vastavalt nõukogu määruse (EÜ) 1268/1999 artiklile 4.

6.4. Kalanduse ja akvakultuuri struktuuride komitee (CSFA)

2005. aastal konsulteeriti komiteega järgmistel teemadel: FIGGi tehniline abi aastaks 2005; komisjoni otsuse eelnõu projekti nr I/0016/90/02 – Azienda Agricola LE CANNE kohta; ühenduse suunised raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta kalandussektoris; komisjoni eelnõu, millega muudetakse määrust (EÜ) 1681/94 eeskirjade eiramise ja valesti makstud summade sissenõudmise kohta struktuuripoliitika rahastamisel ning infosüsteemi loomise kohta selles valdkonnas.